

жито изъ Делиорманскитѣ села, като ходѣхме за тази цѣль съ Янча Долмовъ. Тамъ видѣхъ Персийски, сега нареченъ по турски „Аджеми“, народъ повече отъ турцитѣ гостолюбивъ. Турцитѣ нахранваха пѣтника и даваха на добитъка му и за по пѣтъ храна. Живѣха комунишки животъ: всички заедно оратъ, сѣятъ, жънатъ и върхатъ; земята имъ обща и може да каже човѣкъ, че много блаженъ животъ живѣятъ; сами се сѫдятъ, сами се управляватъ, само една дань даваха на владѣтеля си—турчина.

Всички си градински зарзаватъ мѣнихме съ жито, кое то продадохме въ Варна и ни принесе двойно полза, отъ колкото, ако бѣхме продавали зарзаватя съ пари. И за прѣнасяне храната чорбажиитѣ ми не показаха никаквъ трудъ и не станаха никакви разносчи, защото жителите на селото, въ което работѣхме бахчата (Казълджиларе), като бѣха благодарни, че се намира у тѣхното село бахча за зарзаватъ, правѣха ни голѣмо уважение и, заедно съ тѣхната храна, която возѣха у Варна да продават, закарваха и нашата, като я продаваха заедно съ своята. Чорбажиитѣ ми не отиваха, а пращаха мене съ селянетѣ. За първи пѣтъ влизахъ у Варна. Много се очудихъ, като не бѣхъ виждалъ крѣпостъ и още море и гимии (параходи още нѣмаше). На влизане въ града минахме прѣзъ единъ мостъ въ градската крѣпостна врата, обкована съ дебело желѣзо съ дебели, голѣни гвоздеи и дѣлбокия хиндекъ отъ двѣтѣ страни, подзиданъ съ дѣлано-каменна стѣна. Особено само виждането гимии и море и чуване бучението на послѣдното ме доведе на мисълъ, като че съмъ на другъ свѣтъ излѣзълъ. Внимателно разглеждавахъ както крѣпостта, така и мостътъ, прѣзъ който минахме, портитѣ, голѣмитѣ въ града кѫщи и сърцето ми трѣперѣше и мислѣхъ какъ да отида при морето и да видя самата му вода. Каракъ слѣдъ селянетѣ колата си, както не знаехъ кждѣ отиваме, а само гледахъ наоколо. Само когато спрѣха колата, тогази разбрахъ гдѣ ще стоваряме храната. Спрѣхме прѣдъ единъ огроменъ хамбаръ, наченаха да мерятъ житото съ крини и да носятъ въ хамбarya, а мене и едно младо като мене гагаузче оставиха да пазимъ колята. Азъ не се стърпѣхъ, а скритомъ оставилъ гагаузчето и тичешкомъ тръгнахъ къмъ морето за да видя отблизо водата му и да му се понарядвамъ; минахъ прѣзъ едни, сѫщи прѣзъ каквito влѣзохме порти и дойдохъ до брега. Чуденъ и дивенъ прѣдмѣтъ ми се представи прѣдъ очите. Видѣхъ наглѣдно чуваното ми самото море и на морето гимии; вода широка и до безкрайностъ дѣлга съ черъ цвѣтъ; гимии, корита огромни, въ редъ по два стълпа високи и три прѣчки, на прѣч-